

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Allmänna byrån, N1

Beslutande
Minister
Jesper Josefsson

Föredragande
Avdelningschef
Linnéa Johansson

Justerat
Omedelbart

Nr 24

Arbets- och näringsministeriets begäran om utlåtande om utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring i lagen om arbetskraftsservice och av beredskapslagen.

ÅLR 2024/4219

194 N1

Beslut

Begäran om utlåtande

Arbets- och näringsministeriet har begärt utlåtande från landskapsregeringen om utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändringar av lagar om ändring i lagen om arbetskraftsservice och av beredskapslagen.

Lagstiftningsbehörighet

Landskapet har enligt 18 § 1 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar, enligt 18 § 4 punkten kommunernas förvaltning och kommunernas tjänsteinnehavare. Till landskapets lagstiftningsbehörighet hör dessutom enligt 18 § 13, 14, 22 och 23 punkterna i självstyrelselagen med vissa undantag rättsområdena socialvård, undervisning, näringsverksamhet samt främjande av sysselsättning.

Enligt 27 § 34 punkten självstyrelselagen har riket behörighet att lagstifta om beredskap inför undantagsförhållanden. Enligt 18 § 1, 2 och 4 punkten självstyrelselagen hör till landskapets lagstiftningsbehörighet att lagstifta om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter, landskapets tjänstemän, kommunerna samt kommunala tjänstemän.

Förslaget innehåll

Det föreslås att arbetskraftsmyndigheten kan bevilja lönesubvention till en kommun eller samkommun endast för anställning av en arbetstagare med funktionshinder eller en person som fyllt 60 år och varit arbetslös länge. Enligt förslaget ska kommuner eller samkommuner inte längre kunna beviljas lönesubventioner för att förbättra arbetstagares yrkeskompetens. Arbetskraftsmyndigheten ska emellertid kunna bevilja lönesubvention

till Helsingfors stad till den del den sysselsatta sysselsätts i sådana uppgifter för vilka välfärdsområdet svarar på annat håll i Finland. Genom de ändringar som föreslås i fråga om lönesubventionen genomförs en ändring i kommunernas uppgifter som motsvarar den sänkning av sysselsättningsanslagen som fastställts i regeringsprogrammet. Samtidigt föreslås att lönesubventioner i enlighet med regeringsprogrammet riktas särskilt till den privata och den tredje sektorn.

I beredskapslagen föreslås ändringar som gäller myndigheternas uppgifter och arbetspliktsregistret till följd av överföringen av organiseringsansvaret för arbetskraftsservice. Regleringen är riksbehörighet och avsikten är att vissa förvaltningsuppgifter rörande arbetsförmedlingstvång ska kunna överföras på landskapets myndigheter.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen konstaterar att lagstiftningen om arbetskraftsservice hör till åländsk behörighet. Vidare att ändringarna i beredskapslagen inte kan strida mot bestämmelserna i självstyrelselagen för Åland eller ändra lagstiftningsbehörigheten.

Således kan riket lagstifta om beredskap inför undantagsförhållanden men inte om landskapsregeringen eller denna underlydande myndigheter. Landskapet i sin tur kan lagstifta om landskapsregeringen och underlydande myndigheter men inte om beredskap. Om man vill att skyldigheter gällande beredskap inför undantagsförhållanden ska finnas för landskapsregeringen och under denna underlydande myndigheter krävs en ändring av självstyrelselagen. Detta kan inte heller lösas genom en ändring av beredskapslagen eftersom riket inte genom rikslag kan påföra uppgifter på landskapsmyndigheter. Ett annat sätt att lösa det är att Åland inom de områden som redan omfattas av lagtingets lagstiftningsbehörighet övertar lagstiftningsbehörigheten rörande beredskap inför undantagsförhållanden. Utgående från 69 § självstyrelselagen finns inte heller stöd för att riket i en rikslagstiftning så som beredskapslagen gör undantag från eller avviker från självstyrelselagens behörighetsfördelning och det som regleras i tillämplig landskapslagstiftning. Den föreslagna regleringen i beredskapslagen blir således inte tillämplig på Åland.

Landskapsregeringen har i övrigt inte några synpunkter på förslaget.
